

2024-08-21

Till: Stockholms stadshus AB

Ert dnr: SSAB 2024/108

Dnr: 2024/265

Remissyttrande avseende motion om hur Stockholms kajstrategi kan utvecklas och förbättras samt hur helheten på vattnet kan ses över

Stockholms Hamnar, nedan kallat Bolaget, har beretts möjlighet att yttra sig över en motion skriven av Annika Elmlund (M) och Dennis Wedin (M) om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet.

I motionen framhålls förbättringar i Stockholms kajstrategi i syfte att utveckla stadens kajer och göra dem mer levande och attraktiva. Motionen betonar behovet av bättre möblering, tillgänglighet och lugna platser på kajerna samt att kajstrategin, som antogs i juni 2022, ska omsättas i konkreta planer och samverkansprojekt. För att undvika överetablering och bevara stadens vattenspeglar behövs tydligare riktlinjer och en byggnadsordning. Exempel som Strandvägen och Skeppsbron lyfts fram för att visa både potential och brister.

I syfte att skapa bättre förutsättningar att utveckla stadens kajer föreslås kommunfullmäktige besluta följande:

- Att uppdra till berörda nämnder och bolagsstyrelser att tillse att kajstrategin efterlevs fullt ut i syfte att förbättra stadslivet vid kajerna och utveckla Stockholm som en attraktiv sjöfartsstad.
- Att uppdra till Stockholms Hamnar att se över vattenspegeln vid och intill våra kajer och hamnar i syfte att forma en gestaltungsstrategi.
- Att uppdra till kommunstyrelsen att årligen följa upp och redovisa berörda nämnders och bolags efterlevnad av kajstrategin.

Stockholms Hamnar noterar följande angående förslagen i motionen:

Bolaget ställer sig positiva till förslaget att fortsatt förbättra och utveckla stadens kajer och ställer sig därmed bakom inriktningen och intentionerna i motionen. Huvuddragen i att utveckla och levandegöra stadens kajer beskrivs i Stockholms stads kajstrategi samt i den genomförandeplan för arbetet med kajstrategin som årligen redovisas i verksamhetsplan samt i regelbundna uppföljningar. Bolaget ser positivt på att fortsatt konkretisera detta arbete bland annat inom ramen för den bolags- och förvaltningsövergripande styrgrupp som finns etablerad för kajstrategin. Det är styrgruppens ansvar att inrikta efterlevnaden av kajstrategin så att utvecklingen sker fullt ut i syfte att förbättra stadslivet vid kajerna, samtidigt som Stockholm fortsätter utvecklas som en attraktiv sjöfartsstad. I styrgruppen representeras samtliga för strategin relevanta förvaltningar och bolag och möten sker kontinuerligt över året.

Ett stort antal av stadens kajer erbjuder platser med god möblering, utkiksplatser med möjlighet till nya upplevelser, god tillgänglighet samt möjlighet till lugn och ro. Stockholms kajer är en destination och målpunkt för långt fler än stockholmarna. Även om det sedan några år tillbaka pågår ett intensivt arbete med att förbättra stadslivet vid kajerna och utveckla Stockholm som en attraktiv sjöfartsstad ser Bolaget stora möjligheter, i linje med motionens anda, till fortsatt utveckling av kajerna med möjlighet att ytterligare öka dess rekreation- och vistelsevärden.

Sedan beslutet om Stockholms nya kajstrategi i juni 2022 har arbetet lett till konkreta planer och samverkansprojekt. Bolaget arbetar tillsammans med andra berörda förvaltningar och bolag långsiktigt med dessa frågor. En god samverkan mellan det offentliga och privata är, och har varit, en positiv grogrund där staden arbetar för att skapa goda förutsättningar för lokala aktörer, näringsidkare och unga kulturaktörer att delta i arbetet med att aktivera kajerna med innehåll.

Exempel på framgångsrika projekt inom arbetet med kajstrategin är bland annat utvecklingen längs Söder Mälarstrand. Denna kaj har under två somrar i rad varit en av stadens sommarplatser inom ramen för Levande Stockholm. I linje med stadsdelens önskan om ökat fokus på trygghet och fokus på barn och unga längs denna kaj har det bland annat varit ljus-/konstinstallationer under årets vintermånader och samarbeten med en fartygsaktör vid kajen i form av bland annat en workshop och konsert med unga musiker samt aktiviteter för ungdomar under midsommarafton. Längs kajen har även en outnyttjad yta öppnats upp för SUP-/kajakverksamhet under denna sommar i samarbete med en entreprenör.

I juni 2023 var det även världspremiär för en elektrisk och autonom färja att börja trafikera mellan Söder- och Norr Mälarstrand. Ett projekt som förutom att skapa bättre tillgänglighet mellan Söder- och Norr Mälarstrand, även syftar till att använda

vattenvägarna mer och utveckla Stockholm som en innovativ sjöfartsstad för stadsnära sjöfart.

Bolaget har även i samarbete med främst trafikkontoret och idrottsförvaltningen skapat tre kajbalkonger för vistelse och ökad biologisk mångfald på Söder Mälarstrand, Munkbrohamnen och Kungsholms strand. Satsningen bemöter även stockholmarnas önskan om att komma närmare vattnet. Folklivet vid kajerna har som ett resultat av denna satsning ökat. Stockholms mest uppmärksammade kaj under våren/sommaren 2024 är Munkbrohamnen med sin sandstrand, kajbalkong och utomhusutställning. En satsning som skapat liv och ökade möjligheter till invånare och besökares närhet till vatten.

Stadens vattenspegel

Stadens front mot vattnet är av riksintresse för kulturmiljövården och stadens vattenspegel är ett av de viktiga värdena att bevara och vårda. En viktig del i kajstrategin är därför en väl avvägd samordning med andra initiativ och stadsövergripande styrdokument. Strategin har därmed även koppling till bland annat byggnadsordningen, arkitekturpolicyn och strategi för offentliga rum, vilken beskriver utvecklingen av stadens gator, vägar, torg och kajer.

Alla kajer är unika och har olika förutsättningar och möjligheter till utveckling. I kajstrategin finns därför ett antal principer för planering där en av dessa principer är; Kajerna ska gestaltas med hög kvalitet och vara trygga. Bolaget ser positivt på förslaget att en gestaltungsstrategi för stadens kajer tas fram i linje med de redan beslutade principerna och i samråd mellan olika parter. Ett eventuellt uppdrag om att se över vattenspegeln i syfte att forma en gestaltungsstrategi vid och intill kajer och hamnar anser Bolaget dock ligga utanför dess kunskap och rådighet. Bolaget föreslår därmed att ett sådant arbete bör ske under ledning av stadsbyggnadskontoret i dialog med berörda förvaltningar och bolag. Fokus i ett sådant arbete kan förslagsvis ligga på ett arbete med detaljplaner för berörda områden i syfte att få till stånd en utveckling. Detta då det ofta är föråldrade detaljplaner som utgjort hinder i utvecklingen av kajernas nyttjande.

För Stockholms Hamn AB

Magdalena Bosson
vd